در میان بیمارانی که به دنبال درمان چاقی خود هستند شیوع بیماریهای روانپزشکی مابین ۴۰ تا ۶۰ درصد گزارش شده است.

از میان بیماری هائی که با چاقی در رابطه هستند می توان به اختلالات خلقی بخصوص افسردگی ، اختلالات اضطرابی، اختلالات مربوط به خوردن (پرخوری بیمارگونه و پر اشتهائی عصبی)، اختلال بیش فعالی در کودکان و نوجوانان ، اسکیزو فرنیا اشاره کرد.

همچنین داروهای روانپزشکی که برای درمان این بیماریها استفاده می شوند خود می توانند موجب افزایش وزن شوند.

رابطه اختلالات روانپزشکی با چاقی همانگونه که ذکر شد یک رابطه دو طرفه بوده و همانگونه که چاقی می تواند بعلت استیگمای به دنبال خود و نارضایتی از وضعیت ظاهری موجب اختلالاتی مانند افسردگی یا اضطراب شود، این بیماریها نیز می توانند به طرق مختلف موجب افزایش وزن شوند.

از مشخصه های اختلال افسردگی اساسی، نوع آتیپیک افزایش در اشتها و خواب می باشد. این بیماران با خوردن زیاد بخصوص غذاهای حاوی کربوهیدرات مانند شیرینی جات احساس بهتری پیدا می کنند که بدنبال خود می تواند موجب چاقی در آنها شود.

این مسئله همراه با کاهش فعالیت و تحرک که باز از مشخصات افسردگی می باشد می تواند بصورت مضاعف در افزایش وزن بیماران افسرده نقش داشته باشد.

از طرف دیگر با درمان افسردگی ، هم عوارض جانبی بسیاری از داروها و هم افزایش اشتهائی که با بهبود علائم بیماران افسرده غیر آتیپیک که کاهش اشتها در آنها دیده می شود باز می تواند منجر به چاق شدن این افراد شود.

رابطه بین اختلالات خلقی و چاقی تقریبا در همه مطالعات بیش از مردان گزارش شده است.

در اضطراب خوردن می تواند بعنوان یک روش کاهش تنش خود را نشان دهد. این تجربه ای است که بسیاری از افراد بدون مشکل روانپزشکی نیز در برخورد با وقایع استرس آمیز تجربه کنند و با خوردن غذا و تنقلات احساس آرامش پیدا می کنند.

اختلالات روحی مانند پر اشتهائی عصبی نیز با دوره های غیر قابل کنترل خوردن زیاد مشخص می شود.

سندروم خوردن شبانه حالتی است که در آن فرد شب ها پس از خوردن شام مجددا در طول شب اقدام به خودن زیاد مواد غذائی مختلف می کند. این حالت نیز با وقایع استرس آمیز زندگی رابطه داشته و عموما تا زمانی که استرس ایجاد کننده آن رفع نشود ادامه پیدا می کند.

این سندروم در بیمارانی که داروهای خواب آور از جمله زولپیدم مصرف می کنند هم دیده شده است.

در اختلالات سایکوتیک مانند اسکیزوفرنیا خوردن زیاد و چاقی هم می تواند از علائم بیماری بوده و هم از عوارض مصرف داروهای آنتی سایکوتیک می باشد.

استفاده از داروهای روانپزشکی بطور کلی در مطالعات مختلف اضافه شدن وزن مابین ۳ تا ۱۰ کیلوگرم را به دنبال دارد و در صورت ضرورت مصرف داروها به مدت طولانی این اضافه وزن میتواند مشکل آفرین شود به همین جهت در گروههای مختلف داروئی، داروهائی که اثر کمتری روی وزن دارند بخصوص در بیماران خاص باید بیشتر مد نظر قرار گیرد که بحث روی آنها نیز انجام خواهد شد.

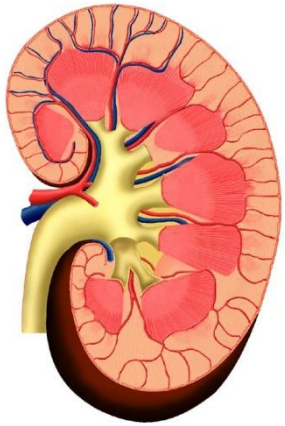

افراد پر خطر باید از نظر ابتلا به بیماری کلیه در فواصل معین بررسی شوند

تهیه و تنظیم:

دکتر کتایون شفیعی

روانپزشک و دانشیار گروه روانپزشکی

دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

www.ikrc.mui.ac.ir

بیماریهای کلیه و چاقی

زندگی سالم برای کلیه های سالم

KIDNEY DISEASE AND OBESITY

مرکز تحقیقات بیماریهای کلیوی اصفهان

۱۳۸۷

2008

Isfahan Kidney Diseases Research Center

نقش عوامل روحی روانی در چاقی